

[Bøgholm.]

parti anser dette for at være af overmåde betydning.

Det må vel ses på en international baggrund. Man taler så ofte om den teknologiske kløft mellem USA og Europa. Denne er en kendsgerning, dog måske ikke helt på den måde, det ofte antages. Europas stilling er måske ikke helt så svag, som man ofte mener. Amerikas førende stilling som industriel stormagt bygger i ikke ringe omfang på teknikere, der har fået deres grundlæggende uddannelse i Europa, og ikke sjældent former det sig således, at det er opfindelser fra Europas laboratorier, der er blevet ført ud i livet af amerikanske virksomheder. Eksempelvis blev svingvingeflyet opfundet i Europa, men sat i produktion i Amerika. Det ville for øvrigt ikke være rimeligt foretagende for foretagende at sammenligne udgifter til forskning. Det er ikke de amerikanske foretagender af, om jeg så må sige dansk størrelse, der bærer forskningen i Amerika; sådanne foretagenders udgifter til forskning er næppe større end de tilsvarende danskes. Det er derimod rigtigt, at Vesteuropas forskningsudgifter kun er en fjerdedel af USAs; men så er ganske vist også hele den militære forskning inklusive rumforskningen regnet med, og der er ikke taget hensyn til den meget store forskel i lønniveauet mellem amerikansk og europæisk forskning.

Men tager man det kontinentale Europa for sig selv, bliver stillingen nok så urovækkende, idet Englands udgifter til forskning jo så fragår, og de ligger helt oppe imod 20 milliarder kr. om året. Hvis man ville lægge de engelske og amerikanske forskningsudgifter sammen, ville man nå op på en størrelsesorden af næsten 8 gange det kontinentale Europas. Heri ligger unægtelig en understregning af Englands betydning for hele den industrielle udvikling i det kontinentale Europa og samtidig naturligvis da af de kontinentale industriers svage stilling med hensyn til forskning. Dansk erhvervsforskning har ikke kunnet regne med samme statslige støtte som en række andre industrilandes, og der er her utvivlsomt en del at indhente.

Forslaget regner med statskøb af produkter, der teknisk er langt fremme, og som vil kunne stilles til rådighed for danske

virksomheder. Jeg forstår, at forslagsstillerne ikke har ment at burde angive nogen beløbsramme, og jeg er enig i dette. Det er utvivlsomt et forhold, der bedst egner sig til behandling i udvalg.

Når der under punkt 2 tales om oprettelse af regionale informationscentre, er det muligvis taget fra tilsvarende engelsk lovgivning, der regner med 9 regionscentre, men så er jo også England ikke uvæsentlig større end Danmark. En sådan oprettelse ville skabe en meget omfattende administration, der vel nok kan fremkalde betænkeligheder. Jeg anerkender, at kommunikationsproblemet, som det jo hedder på moderne dansk, er et meget vigtigt problem, og lader gerne dette indgå i udvalgets drøftelser. Selv om erhvervsforskningen regner med en nærmere fremtid end den egentlige fremtidsforskning, er den dog del af samme virkelighed og arbejder under en endnu stærkere og endnu mere direkte nødvendighedslov. Nye behov opstår, nye muligheder skabes, og ud fra en vurdering deraf skal virksomhederne disponere. Nye stoffer skal prøves såvel på deres indre værdi som på deres salgsmuligheder. Derigennem træder begrebet markedsundersøgelser ind i billedet som en direkte forlængelse af forskningen. Den investering, der kræves til produktionsanlæg og markedsundersøgelser, er ofte 10 gange større end udgifterne til selve forskningen. Det må heller ikke overses, at der ofte medgår meget lang tid, fra selve ideen forelægges de interesserede parter, og til en kommerciel udnyttelse kan finde sted. Jeg er vidende om i alt fald ét tilfælde inden for emballageindustrien, hvor tidsintervallet var 14 år, og de påløbne udgifter var over 50 mill. kr., hvad der dog fra et dansk synspunkt er en slags penge.

Erhvervsforskningen er i vort dynamiske samfund af en ganske særlig betydning. Fremtidens danske økonomi vil ikke kunne regne med den nødvendige finansielle basis for den ønskede levestandard, om denne forsømmes. Derfor kan jeg også her sige på mit partis vegne, at vi vil gå ind i arbejdet med vilje til at nå et resultat. Jeg forstår og finder det rimeligt, at forslagsstillerne ønsker forhandling i udvalg.

Arne Christiansen: Forslaget til folketingsbeslutning om fremme af forskning og